

Natuurbrandanalyse 2025

Periode 7 april – 10 april

Samenvatting

De droogte van de afgelopen periode zet door.

De wind zal de komende dagen minder krachtig zijn en daarmee minder invloed hebben op het brandgedrag. De luchtvochtigheid zal de komende dagen ook wat hoger uitvallen ten opzichte van de afgelopen dagen. Dit zal echter maar een beperkt effect hebben op de beschikbaarheid van de brandstoffen. Dit komt met name omdat de wat grovere brandstoffen door de droogte van de afgelopen dagen ook beschikbaar gekomen zijn. Deze reageren langzamer op de luchtvochtigheid dan de fijne brandstoffen. Het zuidoosten van Nederland blijft het meest kwetsbaar omdat hier naar verwachting de luchtvochtigheid het laagst zal blijven.

We hebben de laatste dagen gezien dat branden zich met de wind zeer snel kunnen uitbreiden, mede door vliegvuur, waaronder in Ede op 3 april. Hoewel de verwachting is dat de wind de komende dagen minder krachtig zal zijn, blijft de wind een aandachtspunt.

Branden kunnen als gevolg van de goed beschikbare vegetatie behoorlijk intens worden. Ondanks dat de weersomstandigheden de komende werkweek minder problematisch zullen zijn dan in de afgelopen vijf dagen, is er nog steeds kans op intense, brandstof gedreven branden.

Terugblik recente natuurbranden & staat van de vegetatie

De luchtvochtigheid is een aantal dagen relatief laag geweest, en ook in de nachten was er maar weinig herstel. De dode en fijne brandstoffen zijn dus beschikbaar om te branden en door de aanhoudende droogte zien we steeds meer voorbeelden van grovere vegetatie die ook branden. De komende dagen neemt de luchtvochtigheid iets toe, met name in het noorden van het land. Desondanks kunnen branden behoorlijk intens worden. Voorbeelden van 2 (ASK 't Harde) en 3 april (Ede) laten dat duidelijk zien. Dit geldt met name voor de fijnere brandstoffen (waaronder riet, grassen en heide) maar ook voor grovere vegetatie zoals struiken en snoei- of groenafval. Doordat de relatieve luchtvochtigheid in de ochtenden snel daalt, zijn in de brandstoffen gaandeweg de ochtend ook sneller beschikbaar.

Op 2 en 3 april zijn er een aantal grote(re) natuurbranden geweest in verschillende soorten vegetatie. De grootste brand vond plaats op de Artillerie Schietkamp in 't Harde, waar 180 hectare heide afbrandde (o.b.v. eerste mededelingen). In Ede was er op 3 april een zeer grote brand. Hierbij is kroonvuur in met name lage dennenopstand en ook vliegvlug waargenomen, dat tot 250 meter verderop nieuwe branden veroorzaakte. Ook in duingebieden (Den Haag, Heemskerk) en een heidegebied bij Budel vonden branden met een grotere omvang plaats. Dat branden snel uit zouden breiden is conform de verwachting en dit risico neemt de komende dagen nauwelijks af. Ook zien we dat branden ook in de late avond nog kunnen ontstaan en uitbreiden, zoals het geval was bij de brand op 2 april in de late avond bij Budel.

Brand ASK 2 april

Luchtvochtigheid ~35%, temperatuur 17 graden, windsnelheid 9 m/s (windstoten 14 m/s)
Volledige verbranding van vegetatie (heide en gras), intens brandgedrag in rand van naaldbos. Snelle en intense branduitbreiding, naar schatting was de brand 180 hectare.

Brand Budel-Dorplein 2 april:

Luchtvochtigheid rond 55%. Temperatuur 12 graden, windsnelheid 4 m/s (windstoten 6 m/s).
Hoofdzakelijk gras/riet dat brandde, vlamlengte op momenten ruim 2 meter.

Bron (en meer beeldmateriaal: <https://www.weertdegekste.nl/2025/04/vlammenzee-aan-havenweg-in-budel-dorplein-door-grote-natuurbrand/>)

Brand Ede 3 april:

Luchtvochtigheid rond 30-35%. Temperatuur rond 20 graden, windsnelheid 7 m/s (windstoten 12m/s).

Gras/ heide volledig verbrand. Kroonvuur waargenomen in dennenopstand met lage takken en veel vegetatie. Snelle uitbreiding van de brand door zowel hoge windsnelheid als vliegvuur met secundaire branden.

Basis meteorologische parameters

Parameter	-----
Windsnelheid	Ma: 2-3 m/s. Windstoten 4–7 m/s. Di: 2-3 m/s. Windstoten 5–7 m/s. Wo: 2-4 m/s, in de kustgebieden in de middag en avond tot 7 m/s. Windstoten 3 tot 9 m/s, in het zuidwesten en op de Waddeneilanden in de middag en avond tot 12 m/s. Do: 2-7 m/s. Windstoten 6-11 m/s. Voor zowel wind als de windstoten de hoogste snelheden in het noordwesten.
Windrichting	Ma: Variërend van oost in de ochtend naar noordoost (zuiden van het land) tot noord in de middag. Di: Over het algemeen noord tot noordnoordoost. Wo: Draaiend van noordoost naar noord. Do Noordwest.
Temperatuur	Ma: 0-4 graden in de nacht. 9-14 graden overdag. (hoogste in het zuiden). Di: 1-4 graden in de nacht. Overdag rond de 8-16 graden (hoogste in het zuiden). Wo 3-8 graden in de nacht (hoogste waarde in het noorden). Overdag rond de 8-17 graden (hoogste in het zuiden). Do: 4-8 graden in nacht, overdag 8-16 graden. (hoogste in het zuidoosten).
Luchtvochtigheid (laagste waarden 's middags)	Ma: In de nacht 40-60% in het zuiden, in het midden 60-80% en in het noorden rond de 80-95%. Overdag in het gehele land met uitzondering van de kust en het noorden waardes tussen de 30-40%. In het zuiden mogelijk daar nog iets onder. Di: In de nacht in het zuiden 70% naar het noorden toe lopen de waardes op tot boven de 90%. Overdag rond de 30% in het zuiden, in het midden ca 35-60%. De noordkust de hoogste waardes (70%) Wo: In de nacht waardes die aan het einde van de nacht in kust rond 80-90% zijn de rest van het land net iets daarboven. Overdag in het noordwesten de hoogste waardes tussen 70-80%, maar richting het zuidoosten neemt de luchtvochtigheid af tot waardes tussen de 35-45% Do: In de nacht stijgend naar waardes boven de 80%. In het zuidoosten tot boven de 90%. Overdag zijn de hoogste waardes in het noordwesten rond de 85% en in het oosten – zuidoosten dalen de waardes tot rond de 40%.
Neerslag	Niet van toepassing
Overige opmerkingen	

Pyro-convectie

Op dinsdag, maar vooral op woensdag, is er sprake van een onstabiele grenslaag (onderste laag van de atmosfeer), waarbij het relatief makkelijk is om bovenaan die grenslaag het condensatiepunt te bereiken. Met name woensdag vallen ook enkele stapelwolken te verwachten, wat een teken is dat een eventuele natuurbrand ook makkelijker een pyrocumulus (zie bijlage 4) kan vormen.

Omdat er minder wind als de voorgaande dagen komt te staan, kan een rookpluim makkelijker blijven stijgen. Wel betekent die wind ook dat een natuurbrand zich minder snel uitbreidt. Convectief brandgedrag is dus met name een aandachtspunt wanneer een natuurbrand alsnog grootschaliger weet te worden. Hoewel die kans niet meteen heel groot is, is om die reden de kleur voor woensdag alsnog op 'oranje' gezet.

In de (late) avond en nacht blijft de atmosfeer zeer stabiel. Dat, gecombineerd met een zeer beperkte wind, maakt dat rook zich bij een natuurbrand rond die tijdstippen zich makkelijk kan ophopen en voor overlast kan zorgen. Dit is dan ook een aandachtspunt.

Verwacht brandgedrag

Type brandgedrag				
	Ma	Di	Wo	Do
Vegetatie-gedreven				
Windgedreven				
Convectief				

In bovenstaande tabel hebben de kleuren de volgende betekenis:

GROEN: Kleine kans op.

GEEL: Matige kans op.

ORANJE: Redelijke kans op.

ROOD: Grote kans op.

Wat kun je bij welk brandgedrag verwachten?

Vegetatie-gedreven: Deze branden komen veelal voor bij dagen met weinig wind. De natuurbrand wordt gedreven door (veranderingen in) vegetatie en hun brandbaarheid. De branden hebben niet altijd een duidelijke kop, flank en staart. In het algemeen verspreiden deze branden zich minder snel

Windgedreven: Deze branden komen voor op dagen met relatief veel wind. De natuurbrand zal een vrij duidelijke kop, flanken en staart hebben met de hoogste intensiteit aan de kop en de laagste intensiteit aan de staart. Deze branden kunnen zich, afhankelijk van de windsnelheid en de vegetatie, snel verspreiden.

Convectief: Deze branden ontwikkelen een interactie met de atmosfeer als gevolg van onstabiele condities. De pluim staat relatief recht omhoog en kan een hoge stijgsnelheid hebben. Bij deze branden zijn vaak de kop, flanken en staart nog te identificeren, maar er bestaat het risico dat de brand spontaan versnelt of verandert van richting, waardoor een (deel van de) flank verandert naar de kop van het vuur. Met deze onzekerheid moet rekening gehouden worden.

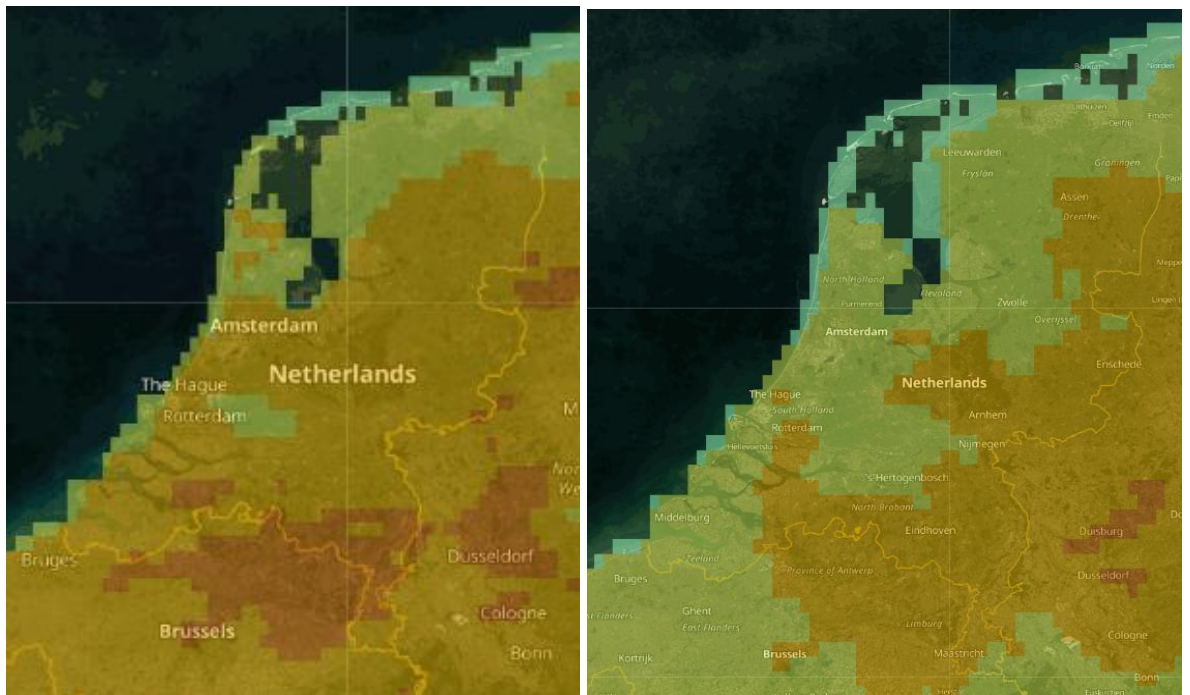
Vooruitblik langere termijn

Het droge weer houdt naar verwachting de rest van deze werkweek aan. Er is nog weinig neerslag in de verwachting. Een eventueel signaal voor wat neerslag is vanaf het weekend (12-13 april) aanwezig. Voorlopig is dus nog sprake van een aanhoudende droogte.

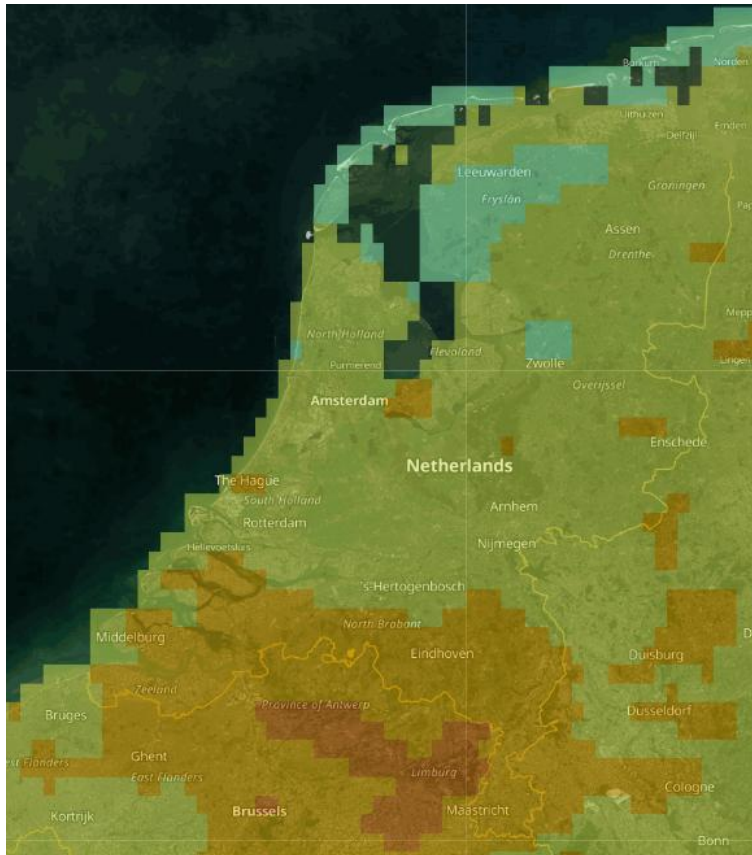
Bijlagen

Systematiek EFFIS

Goed om kort toe te lichten is dat de systematiek van EFFIS de afgelopen tijd is aangepast. Er is een extra categorie toegevoegd ('very extreme'), waardoor de donkerrode kleuren in Nederland minder snel op de kaarten zullen verschijnen. Dat vraagt om goede interpretatie van EFFIS, omdat de waarden die nu op de kaarten staan vergelijkbaar zijn met april 2020 (ten tijde van de Peel- en Meinwegbrand), maar het kaartje nu dus een andere kleur heeft.

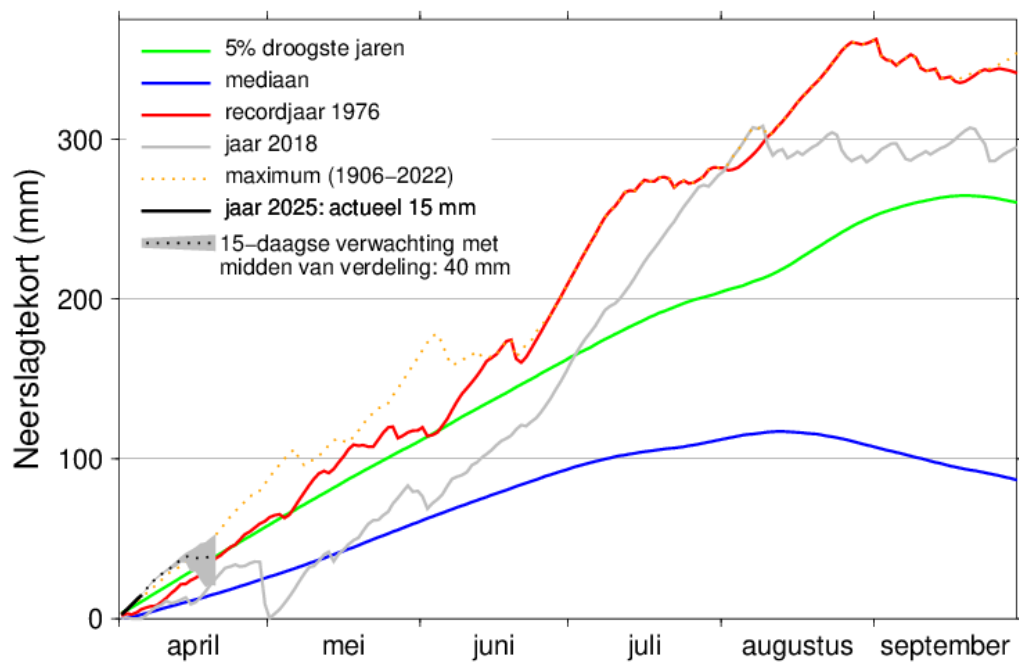
Bijlage 1: Verwachte “FFMC” voor maandag en donderdag. Bron: EFFIS/ECMWF.

Bijlage 2: Verwachte “Initial spread index” voor maandag. Bron: EFFIS/ECMWF.

Neerslagtekort in Nederland in 2025

Landelijk gemiddelde over 13 stations

(c) KNMI, bijgewerkt 2025-04-06, 10:31 UT

Bijlage 3: Het actuele en verwachte neerslagtekort vanaf 1 april. Bron: KNMI

Bijlage 4: Voorbeeld van een pyrocumuluswolk boven een natuurbrand. Foto: Hans Stans bij de brand op de Strabrechtse heide, 2 juli 2010.

Disclaimer

Let op: de inschatting van het natuurbrandgevaar is geen exacte wetenschap. Deze analyse is puur ter informatie. De data dat is gebruikt voor deze analyse is publieksinformatie en komt van openbare bronnen.

De analyse is in principe bedoeld voor de landelijk specialisten rondom natuurbranden en vereist ter interpretatie enige vakkennis. Daarnaast is de verwachting enkel in grote lijnen en voor heel het land bedoeld. Gedurende de dag en regionaal kan het weer wat variëren. Bij een grootschalige en/of langdurige natuurbrand is een lokale analyse van de weersomstandigheden daarom van belang.